

Modersmålsundervisning i Københavns Kommunes folkeskoler belyst ved PISA-København data

Beatrice S. Rangvid, 2006. Akf forlaget.

Læs hele publikationen her: http://www.akf.dk/udgivelser/container/udgivelse_2091/

Metode

Forfatteren fremfører følgende metodiske forbehold:

- Analysesamplets lille størrelse lægger begrænsninger på, hvor detaljeret en undersøgelse, der kan gennemføres.
- Talmaterialet skal indeholde oplysninger om en række forhold, som forekommer relevante i forbindelse med en vurdering af modersmålsundervisning (og som mangler i PISA-København data)
- Men selv hvis et omfattende talmateriale (både i størrelse og kvalitet) var til rådighed, ville der stadig være forhold, som ikke observeres (fx lærerkvalitet i det enkelte undervisningstilbud, forældres valg/fravalg af MMU på basis af børnenes evner). Derfor kræves der en anden type datagrundlag/metoder end der har været til rådighed for dette notat, for eksempel (i) eksperimenter (hvor man fx fordeler eleverne tilfældigt i grupper, der hhv. modtager/ikke modtager modersmålsundervisning), eller (ii) paneldata, hvor elevernes testes gentagne gange (fx i starten og slutningen af skoleåret), således at man kan se på den enkelte elevs udvikling over en bestemt tidshorisont.

Datagrundlaget for analysen er først og fremmest den københavnske PISAundersøgelse, som omfatter i alt 2352 elever fordelt på 83 folke- og privatskoler i Københavns Kommune. Populationen for analyserne af modersmålsundervisningen er dog betydeligt mindre, da den begrænses til elever, der:

- går i folkeskole,
- kommer fra tredjeverdenslande
- har givet oplysninger om deltagelse eller ej i modersmålsundervisning i PISA-undersøgelsens elevspørgeskema.

Disse begrænsninger reducerer datasættet, der er til rådighed for modersmålsundervisningsanalysen, til 455 elever, hvoraf 255 har deltaget i modersmålsundervisning.

Den anvendte *metode* er først og fremmest deskriptive analyser, dog suppleret med (multiple) regressionsanalyser for at tage højde for elevernes forskellige sociale baggrund.

Indhold

Den overordnede sammenhæng mellem deltagelse i modersmålsundervisning og de tosprogede elevers testresultater i læsning, matematik og naturvidenskab.

Helt konkret besvares følgende spørgsmål:

Er der mht. en række karakteristika forskel mellem elever, der har modtaget modersmålsundervisning, og de øvrige tosprogede elever?

Kan der påvises en sammenhæng mellem deltagelse i modersmålsundervisning og elevernes PISA-testresultater?

Resultaterne peger på, at:

1. Elever, der deltager i modersmålsundervisning, har ikke en entydigt svagere social og boglig baggrund end ikke-deltagende elever. På den ene side, har elever der har modtaget moders-

målsundervisning flere søskende, lavere uddannede forældre, og færre fædre og mødre med fuldtidsarbejde (og færre hjem der ejer en ordbog), men på den anden side kommer elever der har modtaget modersmålsundervisning fra hjem, der har et mindst lige så højt niveau af det i PISA-datasettet kaldes "kulturel kommunikation", social kommunikation, og uddannelsesressourcer i hjemmet, samt er hyppigere efterkommere end indvandrere.

Der er desuden ingen forskel med hensyn til, hvor ofte far og mor hjælper med lektierne, hvor godt de unge trives i skolen, eller hvor stor deres motivation er mht. læring. Dog er der (signifikant) flere elever der har modtaget modersmålsundervisning, som oplyser at »Læsning er en af mine yndlingsinteresser«.

2. De deskriptive analyser viser, at der generelt ingen sammenhæng er mellem deltagelse i modersmålsundervisning og elevernes *gennemsnitlige* testresultater i læsning, matematik og naturvidenskab. Dog scorer drenge, der har modtaget modersmålsundervisning, signifikant lavere i matematik end drenge, der ikke har modtaget modersmålsundervisning, og der er desuden flere svage læsere blandt eleverne, der har deltaget i modersmålsundervisning.

Resultaterne for elevernes gennemsnitsscores er uændrede når man ved regressionsanalyse tager højde for forskellene i elevernes hjemmebaggrund, mens der ikke længere er en sammenhæng mellem deltagelse i modersmålsundervisning, og det at være blandt de svageste læsere (under niveau 1). Resultatet for deltagelse i modersmålsundervisning og drengenes matematikscores svækkes og er nu kun marginalt signifikant.

Oversigt udarbejdet af Rambøll Management.